

Asia: VN/32974/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamisesta ja siihen liittyvistä laeista

Lausunnonantajan lausunto

Onko oppimisen ja koulunkäynnin tuen kokonaisuudistus tarpeellinen?

Kyllä on. Vielä kuitenkin kaivataan selkeyttä ja selkeitä ohjeistuksia, jotta yhtenäiset käytännöt varmistetaan ja paikalliselta keksimiseltä vältytään. Tämänhetkinen kolmiportainen tuki on osittain tehotonta tukea.

Onko oppimisen ja koulunkäynnin tuelle määritelty kokonaisrakenne tarkoituksenmukainen?

Nykyisen kolmiportaisuus on osittain osoittautunut epäselväksi rajapinnoiltaan ja paikallista keksimistä on ilmennyt mm tulkinnoissa, milloin ollaan milläkin tuen portaalla.

Suunnitteilla oleva uudistus toivottavasti selkeyttää ja suuntaa ennakoivilla tukitoimilla keskittymisen laadukkaaseen perusopetukseen ja pedagogiseen toimintakulttuuriin.

Onko ennakoivia tukitoimia koskevat sääntelyehdotukset tarkoituksenmukaisia?

Kyllä ovat. Toki edelleen kaivataan selkeyttä määritelmiin ja resursointiin mm. miten määritellään ennakoiva tukiopeetus, erityisopettajan antama opetus osana muuta opetusta, samanaikaisopetus jne.

Miten varmistetaan 0,127 kerroin, kun kuntatalouden resurssi pienenee?

Onko oppilaskohtaisia tukitoimia koskevat sääntelyehdotukset tarkoituksenmukaisia?

Kyllä, mutta edelleen kaivataan selkeämpää rajausta / kuvausta mm:

- mitä eroa erityisopettajan antamalla opetuksella pienryhmässä ja erityisluokanopettajan antamaan opetuksen erityisluokassa on?
- voiko erityisopettajalla olla kokonaisvastuu yksittäisestä ja / tai yksilöllistetystä oppiaineesta? Onko hänellä tällöin myös arviointivastuu?
- Millä kriteerein ennakoivat tukitoimet todetaan riittämättömiksi?
- Millä perustein siirrytään oppilaskohtaisiin tukitoimiin?
- Hyvä, että ei riitä pelkkä lääketieteellinen lausunto vaan lisäksi tarvitaan opettajilta noussut huoli oppimisesta.

Onko tuen asiakirjoja ja hallintopäätöstä koskevat sääntelyehdotukset tarkoituksenmukaisia?

Kyllä, sillä niiden avulla selkeytetään toivottavasti opettajien paperityötä.

Väheneekö hallintopäätökset, jos jokaisesta uudesta annettavasta tukimuodosta tehdään uusi päätös?

Tässäkin tarvitaan selkeää ohjeistusta.

Onko teillä täydennettävää esityksen vaikutusarvioihin?

Ei ole.

Onko teillä parannusehdotuksia esitysluonnokseen?

Kaivataan vielä selkeitä määritelmien avaamisia mm. mitä on ennakoiva tukiopetus, samanaikaisopetus, erityisopettajan antama opetus osana muuta opetusta, erityisopettajan antama opetus pienryhmässä, erityisluokanopettajan antama opetus erityisluokassa jne.

Kelpoisuusasetuksen muutos koskien nykyisten vaikeimmin kehitysvammaisten oppilaiden opetusta koskeva tarkentava kysymys, vaaditaanko jatkossa erityisopettajan vai erityisluokanopettajan kelpoisuus?

Selkeyttä myös käytännön tasolla tapahtuvaan erityisopetukseen, ettei paikallisia tulkintoja syntyisi: eli saako erityisopettaja opettaa kokoaikaisesti pienryhmää ja vastata kokonaisen oppiaineen opetuksesta ja arvioinnista?

Mitä eroa on erityisopettajan antamalla pienryhmäopetuksella ja erityisluokanopettajan antamalla erityisluokkaopetuksella?

Suomen erityiskasvatuksen liitto Sel. ry on jo pitkään ajanut yhteistä erityisopettaja nimikettä ja tämä kelpoisuusasetus ei tällaisenaan vielä mahdollista sitä, mutta mm erityisopettajan antama opetus pienryhmässä oppilaskohtaisena tukimuotona antaa jo pienen signaalin tähän suuntaan.

Kujala Tiina
Suomen erityiskasvatuksen liitto ry.